

4. ÚSEK PREVENCE A CIVILNÍ NOUZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

4.1. VÝKON STÁTNÍHO POŽÁRNÍHO DOZORU

4.1.1. Kontrolní činnost

Plány hlavních úkolů generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje dávají rámec plánu kontrolní činnosti HZS Libereckého kraje na rok 2018 – tj. kontrole dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně. Počet plánovaných kontrol byl stanoven na základě tzv. „Postupu pro určení počtu jednotlivých typů požárních kontrol při sestavování ročního plánu požárních kontrol“ vydaného v SIAŘ č. 41 z 20. srpna 2014 generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a sestaven podle postavení ekonomických subjektů v daném správním území a zejména podle provozovaných činností.

Plán byl také tematicky zaměřen na integrované tematické kontroly se zaměřením na provozování činností u provozovatelů objektů nebo zařízení, které z hlediska množství přítomných nebezpečných chemických látek a přípravků spadají pod zákon o prevenci závažných havárií (zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)) v celkovém počtu 2 kontrol.

Do plánu kontrolní činnosti na rok 2018 byly zařazeny kontroly na základě místní znalosti jednotlivých územních odborů a krajského ředitelství HZS Libereckého kraje.

Na základě závad zjištěných kontrolami dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v roce 2018 byly do plánu kontrolní činnosti zařazeny úkony předcházející kontrole mající za účel ověřit, že kontrolovaná osoba odstranila všechny nedostatky zjištěné při kontrole. Plán kontrol v roce 2018 počítal i s mimořádnými kontrolami dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v souvislosti s vyřizováním podnětů občanů.

V průběhu roku 2018 byly vyhlášeny MV-GŘ HZS ČR celkem 3 kontrolní úkoly. Jednalo se o kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných ve stavbách ve stavbách pro shromažďování většího počtu osob (celkem 26 kontrol), kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech v prostorách památkových objektů (celkem 12 kontrol) a kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně ke zjištění aktuálního stavu požární bezpečnosti v prostorách restauračních zařízení v průběhu jejich provozní doby (celkem 34 kontrol ve spolupráci s Policií ČR).

Kontrolní akce v roce 2018

Kontrolní akce v roce 2018		celkem/bez nedostatků
Právnícké a podnikající fyzické osoby	Komplexní kontroly	28 / 17
	Tematické kontroly	250 / 266
	Kontrolní dohlídky	0 / 0

Fyzické osoby	Tematické kontroly	0
	Kontrolní dohlídky	0
Obce samostatná působnost	Kontroly	14 / 12
	Kontrolní dohlídky	0 / 0
Obce přenesená působnost	Kontroly	14 / 14
	Kontrolní dohlídky	0
Úkony předcházející kontrole		111
Kontroly v rámci integrované inspekce prev. závažných havárií		2 / 2

Posouzení požárního nebezpečí

Pouze skupina provozovatelů s vysokým požárním nebezpečím má za povinnost zabezpečit zpracování posouzení požárního nebezpečí (dále jen „PPN“), z něhož vyplývá rozsah povinností, které je provozovatel povinen plnit. Ostatní provozovatelé mají rozsah povinností dán zákonem o požární ochraně a jeho prováděcími předpisy. v průběhu roku 2018 nebyly HZS LK předloženy žádné žádosti o schválení PPN.

Přestupky a správní řízení

V roce 2018 vydal HZS LK celkem 41 rozhodnutí o schválení dokumentace zdolávání požárů.

Od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 uložil HZS LK při výkonu SPD za porušení povinností vyplývajících ze zákona o PO fyzickým osobám celkem osmdesát dva pokut v celkové výši 57.800 Kč, přičemž šedesát pokut bylo uloženo v rámci řízení projednaného příkazem na místě ve formě bloku a dvacet dva pokut bylo uloženo v rámci ostatních způsobů vyřízení přestupku (příkaz, rozhodnutí). Dále bylo fyzickým osobám uloženo třicet devět příkazů na místě ve formě napomenutí. Právníckým a podnikajícím fyzickým osobám uložil HZS LK při výkonu SPD za porušení povinností vyplývajících ze zákona o PO v období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 třicet šest správních trestů ve formě pokuty v celkové výši 456.000 Kč, přičemž třináct pokut bylo uloženo v rámci řízení projednaného příkazem na místě ve formě bloku a dvacet tři pokut bylo uloženo v rámci ostatních způsobů vyřízení přestupku (příkaz, rozhodnutí). Dále bylo právníckým a podnikajícím fyzickým osobám uloženo třicet šest příkazů na místě ve formě napomenutí.

4.1.2. Stavební prevence

V rámci výkonu státního požárního dozoru na úseku stavební prevence jsou HZS Libereckého kraje k jednotlivým druhům projektových dokumentací, dokumentacím staveb případně dokumentům v obdobném rozsahu, ze kterých je možné posoudit požární bezpečnost staveb, vydávány tyto formy stanovisek:

- koordinovaná závazná stanoviska
- závazná stanoviska

Formální úprava a věcný obsah stanovisek vychází z aktualizovaných vzorů poskytnutých MV ČR – GŘ HZS ČR.

Celkový počet vydaných stanovisek (závazných, koordinovaných závazných, atd.) se týká posouzení podkladů pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace stavby k ohlašovaným stavbám, stavebnímu řízení, k povolení změny stavby, o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, apod.

V případě podání žádostí o vydání stanoviska na akci nebo pro stavbu mimo rámec věcné působnosti HZS Libereckého kraje se provádí usnesení a vyhotoví se záznam s tím, že se celá věc postupuje k vyřízení místně příslušnému stavebnímu úřadu. Počet záznamů o usnesení je zohledněn v položce ostatní.

Územní řízení je položkou, která vyjadřuje počet účastí příslušníků HZS Libereckého kraje na jednáních spojených s územním řízením. Analogicky je možné chápat položku stavebního řízení.

Účástí na kolaudacích se rozumí zejména jednání spojená s ověřováním dodržení podmínek požární bezpečnosti staveb, vyplývající z posouzených podkladů a příslušné dokumentace, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek. Jedná se zejména o kolaudace staveb, závěrečné prohlídky staveb před uvedením do trvalého užívání, předčasného užívání nebo zkušebního provozu.

Spolupráce HZS Libereckého kraje se stavebními úřady mimo rámec výkonu SPD spočívá v poskytování součinnosti, zejména dle § 174 stavebního zákona.

Ostatní - další činnosti, které souvisí výkonem a které nelze přiřadit k některé z předchozích položek, např. přijaté žádosti o vydání jiných vyjádření a pozvánky týkající se požární bezpečnosti staveb či další problematiky, konzultace, místní šetření, проверка splnění opatření uložených při kolaudaci respektive závěrečných kontrolních prohlídkách staveb, apod.

V tabulce níže je pro srovnání uveden i počet jednotlivých úkonů za rok 2017 a 2018. z tabulky je patrný pokles vydaných stanovisek oproti roku 2017 při posuzování jednotlivých dokumentací staveb, který je dán omezením rozsahu staveb (věcné působnosti) HZS Libereckého kraje při výkonu státního požárního dozoru podle § 31 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Toto omezení je důsledek novely zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů, účinné od 1. ledna 2018. Touto novelou byly vyjmuty z věcné působnosti např. rodinné domy do 200 m², podzemní vedení rozvodů medií, energií, elektronických komunikací, atd.

Stavební prevence v roce 2018

Stavební prevence v roce 2018		KŘ LB	ÚO ČL	ÚO JN	ÚO SE	celkem 2018	celkem 2017
Posouzení dokumentací staveb	Počet vydaných stanovisek	703	435	301	429	1868	3259
Územní řízení	Počet účastí	0	32	0	0	32	32
Stavební řízení	Počet účastí	0	30	3	0	33	36

Kolaudace	Počet účastí	335	179	130	182	826	1167
Spolupráce se stavebními úřady	Počet vyřízených žádostí	8	0	0	5	13	54
Ostatní	Počet vyřízených žádostí	14	10	17	15	56	30

V části staveb, ve kterých je navržen dálkový přenos signálu od elektrické požární signalizace na pult centrální ochrany HZS Libereckého kraje, u kterých bylo vydáno stanovisko do užívání, byla ve spolupráci s oddělením IZS současně uskutečněna prohlídka těchto objektů jednotkami požární ochrany. Prohlídky byly organizovány s cílem seznámit jednotky PO se specifiky objektů z pohledu vedení případného zásahu, umístěním KTPO a ústředny EPS a dalších požárně bezpečnostních zařízení, atd.

Příslušníci HZS LK oddělení stavební prevence se v průběhu roku 2018 účastnili následujících vzdělávacích akcí pořádaných mimo HZS LK:

- Březen 2018 - Konference Červený Kohout, České Budějovice,
- Duben 2018 - Konference Požární bezpečnost staveb, SPBI, Ostrava
- Září 2018 - Konference Požární ochrana 2016, SPBI Ostrava
- Listopad 2018 - Seminář Požární ochrana staveb, Brno

Příslušníci oddělení stavební prevence HZS LK se zároveň v průběhu roku 2018 podíleli na lektorské činnosti nebo organizačním zajištěním těchto akcí:

- Příspěvek na dvou seminářích „Porada - Seminář stavebních úřadů Libereckého kraje“, Krajský úřad Libereckého kraje, květen a prosinec 2018
- Přednáška v rámci odborné konference “Požární bezpečnost staveb 2018”, kterou pořádá Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, z.s., Ostrava, a která se konala v dubnu 2018 v Ostravě.

4.1.3. Zjišťování příčin vzniku požáru a vedení statistiky

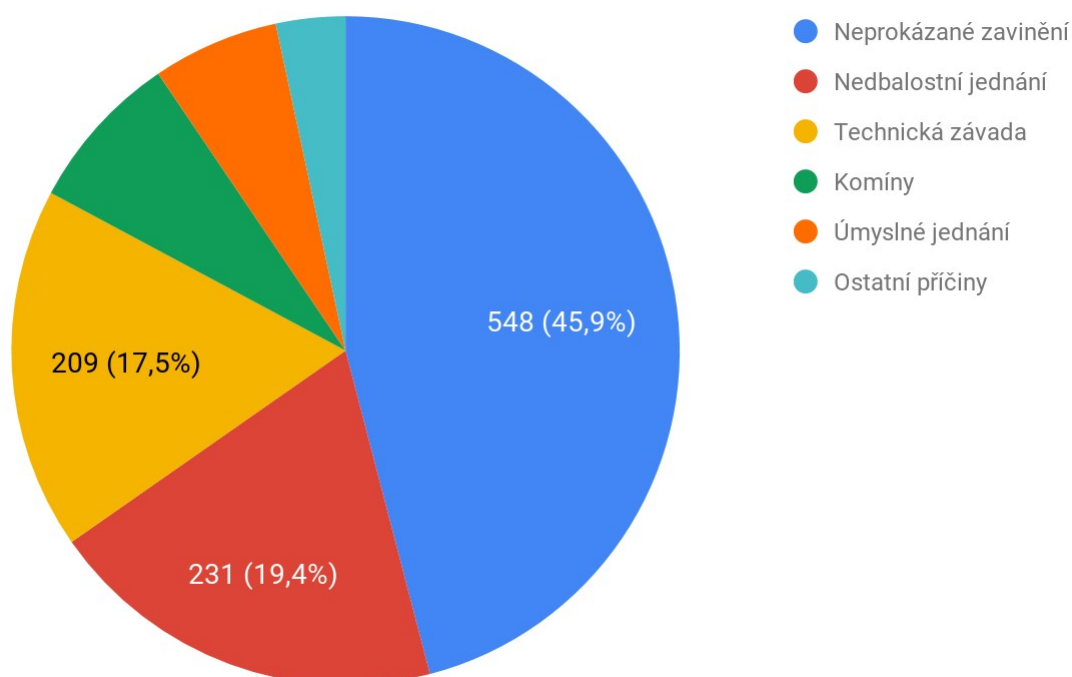
Na území Libereckého kraje došlo v roce 2018 celkem k 1193 nahlášeným požárům. v 1169 případech byl požár zlikvidován jednotkami požární ochrany, ve 24 případech se jednalo o požáry bez účasti jednotek, tedy požáry, které byly HZS LK ohlášeny právníckými, podnikajícími fyzickými nebo fyzickými osobami dle § 5 odst. 1, písm. h) resp. § 17, odst. 1, písm. h) zák. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Z celkového počtu událostí, u kterých jednotky požární ochrany v Libereckém kraji zasahovaly, tvořily požáry necelých 21 %.

Počet požárů v Libereckém kraji v roce 2018 dle jednotlivých územních odborů

Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily	Liberecký kraj celkem
388	195	426	184	1193

Počty požárů v Libereckém kraji v roce 2018 dle příčiny

Statistický přehled požárů

V návaznosti na interní předpisy HZS ČR, se v rámci vyšetřování požáru uvažuje s níže uvedenými typy požárů:

- **požár** - mimořádná událost definovaná v § 1 písm. m) vyhlášky o požární prevenci; za požár ve smyslu uvedené definice se také považují výbuchy směsi hořlavých plynů nebo par hořlavých kapalin či prachů s plynným oxidantem
- **závažný požár** - požár u kterého došlo nebo se předpokládá, že došlo k usmrcení 3 a více osob, ke zranění 7 a více osob, a u kterých je skutečná nebo předpokládaná výše škody 20 000 000 Kč a vyšší
- **požár se základní evidencí** - požár přírodních porostů (i v prostoru lesních pozemků), odpadů, demolic a vraků vozidel, vznícení potravin při vaření a vznícení sazí v komíně, pokud nevznikne škoda na majetku a nedojde k rozšíření požáru, k usmrcení či zranění osob nebo jejich přímému ohrožení

Na území Libereckého kraje došlo v roce 2018 k 891 požárům se základní evidencí a 302 požárům.

Příčiny vzniku požáru

- úmyslně založené požáry - tvořily necelých 6 % z celkového počtu požárů v Libereckém kraji

- požáry způsobené nedbalostním jednáním - tvořily 19 % z celkového počtu požárů v Libereckém kraji (mezi tyto požáry patří většina požárů se základní evidencí, při kterých se nepodařilo zavinění prokázat)
- technické závady – nepředpokládané změny provozních parametrů výrobků tvořily 17 % z celkového počtu požárů v Libereckém kraji

Škody způsobené požárem

V roce 2018 došlo v souvislosti se vznikem požáru ke škodám na majetku v celkové hodnotě 159 132 400 Kč. Jednotky požární ochrany uchránily hodnoty ve výši 535 100 800 Kč. v souvislosti se vznikem požáru byly v roce 2018 usmrceny 2 osoby, 86 osob bylo zraněno. z celkového počtu zraněných bylo 10 příslušníků HZS ČR, 1 hasič HZS podniku a 12 členů JSDH obcí. Při výše uvedených požárech bylo 101 osob zachráněno a 814 osob evakuováno.

Vybrané požáry na území LK za rok 2018

ÚO Liberec

Požár OA u rodinného domu, Liberec

Čas vzniku požáru: 4. 1. 2018, 07:30
Příčina vzniku požáru: Technická závada - nepředpokládaná změna provozních parametrů akumulátoru vozidla
Přímá škoda: 900 000 Kč

Požár zemědělského objektu, Jindřichovice pod Smrkem

Čas vzniku požáru: 14. 5. 2018, 13:45
Příčina vzniku požáru: Manipulace s otevřeným ohněm - úmyslné jednání
Přímá škoda: 5 000 000 Kč

Požár autodílny, Višňová - Andělka

Čas vzniku požáru: 28. 8. 2018, 00:50
Příčina vzniku požáru: Úmyslné jednání
Přímá škoda: 6 200 000 Kč

Požár farmy s ubytováním, Chrastava - Vysoká

Čas vzniku požáru: 30. 11. 2018, 19:00

Příčina vzniku požáru: Jiskra z popela
Přímá škoda: 50 000 000 Kč

ÚO Jablonec nad Nisou

Požár čtyřkolky v garáži, Souš

Čas vzniku požáru: 20. 1. 2018, 00:00
Příčina vzniku požáru: Technická závada na elektroinstalaci vozidla
Přímá škoda: 700 000 Kč

Požár prodejny a skladu, Jablonec n. N.

Čas vzniku požáru: 10. 3. 2018, 16:55
Příčina vzniku požáru: Technická závada svítidla
Přímá škoda: 6 000 000 Kč

Požár haly na recyklaci odpadu, Proseč n. N.

Čas vzniku požáru: 10. 8. 2018, 20:55
Příčina vzniku požáru: Úmyslné zapálení
Přímá škoda: 10 000 000 Kč

Požár panelového domu, Tanvald

Čas vzniku: 5. 9. 2018, 12:30
Příčina vzniku požáru: Elektrický oblouk
Zraněno: 7 osob
Zachráněno: 20 osob
Přímá škoda: 100 000 Kč

ÚO Česká Lípa

Požár výrobní haly, Nový Bor

Čas vzniku: 9. 3. 2018, 16:00
Příčina vzniku požáru: Technická závada napájení notebooku
Přímá škoda: 3 000 000 Kč

Požár komplexu občerstvení, Doksy

Čas vzniku požáru: 16. 3. 2018, 02:36
Příčina vzniku požáru: Úmyslné zapálení
Přímá škoda: 4 600 000 Kč

Požár stodoly se senem, Vrchovany

Čas vzniku: 30. 5. 2018, 11:30
Příčina vzniku požáru: Nedbalost při používání otevřeného ohně
Přímá škoda: 1 000 000 Kč

Požár technologie výroby peletek, Holany

Čas vzniku požáru: 8. 7. 2018, 12:50
Příčina vzniku požáru: Technická závada - mechanická jiskra
Přímá škoda: 950 000 Kč

ÚO Semily

Požár kůlny, Rokytnice nad Jizerou

Čas vzniku požáru: 18. 1. 2018, 13:00
Příčina vzniku požáru: Neprokázané zavinění
Přímá škoda: 15 000 Kč
Usmrceno: 1 osoba

Požár pily, Roztoky u Semil

Čas vzniku požáru: 17. 3. 2018, 23:30
Příčina vzniku požáru: Špatný stav komínového tělesa
Přímá škoda: 2 000 000 Kč

Požár zemědělského stavení, Košťálov

Čas vzniku požáru: 17. 8. 2018, 14:00
Příčina vzniku požáru: Technická závada

svítidla
Přímá škoda: 5 000 000 Kč

Příčina vzniku požáru: Technická závada
chladicího okruhu pece
Přímá škoda: 2 500 000 Kč

Požár indukční pece, Přepaře
Čas vzniku požáru: 23. 8. 2018, 09:45

4.2. ČINNOST DLE ZÁKONA č. 224/2015 Sb. (o prevenci závažných havárií)

HZS kraje je orgánem veřejné správy vykonávajícím státní správu na úseku prevence závažných havárií v objektech¹.

HZS kraje se jako správní úřad na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému podílí na provádění kontrol² a vyjadřuje se k dokumentaci podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií).

V roce 2018 se HZS LK v rámci integrované inspekce podílel na vykonání kontrol u provozovatelů objektů zařazených do skupiny B:

- DIAMO, s.p., odštěpný závod Těžba a úprava uranu, Stráž pod Ralskem
- STV GROUP, a.s., výrobní závod Hajniště

Při kontrolách nebyly ze strany HZS LK zjištěny nedostatky vyžadující nápravná opatření.

U provozovatelů objektů zařazených do skupiny A v roce 2018 nebyly plánovány ani vykonány za strany HZS LK žádné kontroly (pozn.: u provozovatele objektu zařazeného do skupiny A se provádí kontrola nejméně jednou za 3 roky).

4.3. PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

4.3.1. Zhodnocení plánu propagace a osvěty v oblastech požární ochrany, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému

Preventivně výchovná činnost (dále jen PVČ) v roce 2018 probíhala podle schváleného „Plánu PVČ HZS ČR v podmínkách HZS Libereckého kraje na rok 2018“.

¹ zákon č. 224/2015 Sb. § 43

² zákon č. 224/2015 Sb., § 39

Již v minulých letech se osvědčila spolupráce HZS LK na zabezpečení programu „Dnů složek IZS“. v roce 2018 se „**Dny složek IZS**“ konaly v Novém Boru, Liberci, Jablonci nad Nisou, Železném Brodu, Semilech, Sosnové u České Lípy, Albrechticích v Jizerských horách a ve Frýdlantu. Podobnou akcí pro veřejnost byl také „Den s Městskou policií Liberec“ na dětském dopravním hřišti v Liberci. Návštěvníci si mohli prohlédnout techniku a vybavení profesionálních i dobrovolných hasičů. Děti si vyzkoušely své znalosti například tísňových linek, správného chování při požáru nebo evakuaci. Ty nejmenší si pohrály s magnetickými sadami uniforem a oblečení hasičů, policie a záchranářů. Nechyběly ani ukázky činnosti, například hašení, vyprošťování osob z havarovaného vozu nebo práce lezecké skupiny. U stánku s preventivně výchovnými informacemi z oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva se zastavilo téměř 2 000 osob.

Den složek IZS, Frýdlant

Prohlídky centrálních požárních stanic a „Dny otevřených dveří“ využívají především všechny typy škol a pořádají se podle aktuálních požadavků a možností jednotlivých požárních stanic. Dny otevřených dveří se konaly na sedmi požárních stanicích HZS LK. Velkou skupinu, která navštívila stanice HZS LK, tvořili žáci druhých a šestých tříd základních škol zapojených do programu „Hasík CZ“. Prohlídky stanic byly pořádány nejen pro základní a mateřské školy, ale například i pro členy SDH a zahraniční návštěvy.

V únoru opět nechyběl ani **“Den otevřených dveří na krajském operačním a informačním středisku HZS LK”**, který se pravidelně pořádá u příležitosti Evropského dne linky tísňového volání 112. Zájemci shlédli prezentaci o fungování tísňového volání a systému e-call. Také poutavé video s modelovou situací dopravní nehody, kde viděli co přesně se děje od okamžiku, kdy předají informaci o mimořádné události operátorovi na lince 112 až do ukončení zásahu složek IZS přímo na místě nehody. Podívali se také přímo do sálu operačního střediska, kde na zkoušku volali tísňovou linku 112 a viděli práci operátorů v reálném čase. Závěrem navštívili garáže liberecké stanice HZS LK. Hasiči jim ukázali jakou techniku při práci používají a vysvětlili v čem práce profesionálního hasiče spočívá.

Preventivně výchovná činnost v mateřských školách byla prováděna na vyžádání jednotlivých MŠ. Převažovaly návštěvy požárních stanic, kde se děti seznamují s hasiči a jejich technikou. **Preventivně výchovná činnost na základních školách** byla zabezpečována zejména programem **Hasík CZ** (viz bod b). Na vyžádání ZŠ jsou tradičně prováděny ukázky činnosti a techniky HZS LK a spolupráce při „Dnech bezpečí“ a „Branných dnech“. Příslušníci HZS LK se zúčastnili například „Dne bezpečí“ ZŠ Lada v České Lípě nebo liberecké ZŠ Broumovská. **Spolupráce se středními školami** probíhala podle požadavků škol. Jednalo se převážně o prohlídky požárních stanic.

Jednotlivé územní odbory HZS LK spolupracovaly v průběhu roku s regionálními médii a podávaly informace zaměřené především na předcházení vzniku požárů a z oblasti ochrany obyvatelstva. Tisková mluvčí poskytovala zástupcům **regionálních i celostátních médií informace o aktuálních preventivních tématech**, jako například pálení biologického odpadu, nebezpečí požárů v době sucha, čištění komínů nebo nebezpečí požárů v době adventu, vánočních svátků a silvestrovských oslav. Realizovala také rozhovory s preventivně výchovnou tematikou pro rádia a televizní stanice. Veškeré informace uveřejňovala na webových stránkách HZS LK.

4.3.2. Přehled uskutečněných významnějších akcí

Již několik let se HZS LK připojuje k celorepublikové akci „**Pátek 13. – Den požární bezpečnosti**“, kterou vyhláší Česká asociace hasičských důstojníků. v pátek 13. dubna byl na 6 stanicích HZS LK připraven dopolední program zaměřený především na základní školy a odpoledne den otevřených dveří pro širokou veřejnost. Akce se zúčastnilo 744 žáků základních škol, 124 dětí ze škol mateřských a dalších téměř 700 osob z řad veřejnosti. Velkým i malým návštěvníkům byla představena činnost hasičů, jejich výstroj k různým typům zásahů a samozřejmě i nejnovější technika. Nechyběly ani informace například k přenosným hasičím přístrojům a detektorům požáru.

Den požární bezpečnosti, Česká Lípa

Program Hasík CZ, Liberec

HZS LK v roce 2018 pokračoval v preventivně výchovném programu pro základní školy „**Hasík CZ – Výchova v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva**“. v průběhu školního roku 2017/2018 působilo 16 příslušníků HZS LK ve druhých a šestých třídách 17 vybraných základních škol ve 12 městech a obcích. Instruktoři odpřednášeli 104 hodin a programu se zúčastnilo celkem 1 111 žáků ZŠ. Preventivně výchovný program „**Hasík CZ – Vaše cesty k bezpečí**“ proběhl na jedné střední škole v České Lípě, kde se ho zúčastnilo

19 studentů. Školy vyjadřují velkou spokojenost s programem a poptávka po programu převyšuje současné personální možnosti HZS LK.

Na konci června proběhl zážitkový „**Den s hasiči na stanicích HZS LK**“ pro vítězné 7. třídy ZŠ, které se zapojily do vědomostní soutěže s praktickými úkoly, kterou HZS LK vyhlásil pro podporu výuky problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (dále jen OČMU) na 2. stupni ZŠ. Do soutěže se z celého Libereckého kraje přihlásilo 6 tříd. Pět z nich splnilo zadané úkoly na výbornou, a proto byly pozvány na zážitkový Den s hasiči na stanici HZS LK v České Lípě, Jablonci nad Nisou, Liberci a Semilech. Celkem 91 dětí se během dne seznámilo s prací profesionálních hasičů, prohlédlo si zásahovou techniku a krajské operační a informační středisko. v Liberci si sedmáci pod dohledem hasičů vyzkoušeli nahlášení mimořádné události na tísňovou linku, slaňování nebo se mohli svést obojživelným pásovým vozidlem. v Semilech si zkusili stříhat hydraulickými nůžkami, stříkat hasičskou hadicí nebo komunikovat radiostanicemi. v Jablonci nad Nisou na ně čekal výcvikový polygon, kterým pronášeli figurínu, a mohli vidět také vysokotlaké hasicí a řezací zařízení Cobra v akci. Na stanici v České Lípě hasiči připravili ukázkou protichemických obleků a práce s termokamerou. Sedmáci si také prakticky vyzkoušeli přenos pacienta na nosítkách i bez nosítek, včetně lezecké techniky za použití lan, karabin apod. Všichni žáci vítězné třídy dostali preventivně výchovné materiály a paní učitelky obdržely příručky, pracovní listy a další materiály k výuce problematiky OČMU a knížku Hasičské pohádky. Vítězná třída si také odnesla maskota Libereckých hasičů i celé soutěže, plyšový plamínek Flambuchu. Celá akce byla velmi kladně hodnocena samotnými dětmi i jejich pedagogy.

Den s hasiči, Česká Lípa

Mimořádné události ve škole, Česká Lípa

Na podzim proběhl opět ve spolupráci s Krajským pracovištěm Liberec Národního institutu pro další vzdělávání vzdělávací program akreditovaný MŠMT „**Mimořádné události ve škole a jejich řešení**“ pro pedagogy základních škol a víceletých gymnázií. Školení se konalo přímo na stanicích HZS LK v Liberci, Semilech a České Lípě. Zúčastnilo se ho celkem 36 pedagogů ze 21 základních škol a jednoho víceletého gymnázia, což činí přibližně 10% z celkového počtu základních škol v Libereckém kraji. Samotné školení bylo rozděleno do dvou bloků. Dopolední část byla věnována především teoretickým informacím. Odpoledne se do školení zapojili kolegové z úseku prevence, kteří pro učitele připravili ukázkou hašení různými typy přenosných hasičích přístrojů a správný postup hašení hořícího oleje v domácnosti. Následovala prohlídka mobilní požární techniky a v Liberci také pracoviště telefonního centra tísňového volání 112 a krajského operačního a informačního střediska.

HZS LK se při vzdělávání veřejnosti v oblastech požární ochrany a ochrany obyvatelstva opět zaměřil také na nejstarší generaci. v průběhu celého roku pořádal vzdělávání seniorů pod názvem „**Bezpečná domácnost seniora**“, které obsahovalo především informace z oblasti požárního zabezpečení domácnosti a volání na tísňové linky. Také frekventanti „Senior akademie 2018“, kterou v Liberci pořádá Komunitní středisko KONTAKT Liberec, p.o., si vyslechli odborné informace o požárním zabezpečení domácnosti, tísňových linkách a varovném signálu. Přednášek pro seniory se v roce 2018 zúčastnilo 70 osob.

Bezpečná domácnost seniora, Liberec

4.4. OCHRANA OBYVATELSTVA

4.4.1. Stav plnění opatření ochrany obyvatelstva

Jednotlivá opatření ochrany obyvatelstva jsou detailně rozpracována v Havarijním plánu Libereckého kraje, a to v plánech konkrétních činností.

Varování a vyzoomění

V oblasti varování spolupracují jednotlivá pracoviště ochrany obyvatelstva a krizového řízení na územních odborech HZS LK s oddělením KOPIS a KIS při zajištění provozuschopnosti a návrhu výstavby nových koncových prvků. Toto oddělení vede evidenci koncových prvků varování kraje v systému SPARK, ze kterého jsou data o koncových prvcích přebírána a podle zadaných souřadnic přímo zobrazována na mapách pro KOPIS a v dalších mapových aplikacích HZS LK.

Na území kraje je v evidenci HZS LK celkem 532 koncových prvků varování, z toho je 323 rotačních sirén, 56 elektronických sirén a 153 místních informačních systémů.

Přehled počtu koncových prvků varování v Libereckém kraji

Koncové prvky varování	v majetku	počet		
		dálkově ovládané	místně ovládané	CELKEM
ROTAČNÍ SIRÉNY	HZS kraje	202	7	209
	obce	73	38	111
	ostatních subjektů	1	2	3
	CELKEM	276	47	323
ELEKTRONICKÉ SIRÉNY	HZS kraje	15	0	15
	obce	40	0	40
	ostatních subjektů	1	0	1
	CELKEM	56	0	56
MÍSTNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM	HZS kraje	0	0	0
	obce	90	63	153
	CELKEM	90	63	153
Celkový počet koncových prvků varování		422	110	532

Rotační siréna

Elektronická siréna

Místní informační systém

Nové koncové prvky varování v majetku HZS LK nebyly v roce 2018 instalovány. Počet místních informačních systémů v Libereckém kraji vzrostl oproti roku 2017 o dva - ve městě Železný Brod a v obci Svor.

Poruchovost koncových prvků varování zjištěná při pravidelných zkouškách sirén činí do 5%.

Oblast vyrozumění je členěna v plánech konkrétních činností na části vyrozumění základních složek IZS, ostatních složek IZS, dalších subjektů podílejících se na řešení mimořádných událostí, krizových štábů, bezpečnostních rad a starostů obcí.

Evakuace

Uvedená problematika je zpracována pro mimořádnou událost přirozených a zvláštních povodní. v současné době má každá obec v Libereckém kraji k dispozici minimálně jedno přijímací středisko. Jeho vybavení a dokumentace jsou jedním z bodů pravidelné kontroly krizové připravenosti obcí.

Pro zajištění evakuace nebo v případě potřeby krátkodobého umístění evakuovaných osob je k dispozici autobus HZS LK s přepravní kapacitou 38 osob a speciálním určením pro evakuaci či poskytnutí nezbytné péče.

Nouzové přežití a humanitární pomoc

HZS LK zabezpečuje realizaci ONP z centrální, krajské a územní úrovně. ONP se plánují pro řešení MU v rozsahu, který vyžaduje vyhlášení zpravidla třetího nebo zvláštního stupně poplachu a pro některé typy mimořádných událostí, (např. hromadné dopravní nehody, havárie v železniční nebo letecké dopravě...), pro jejichž řešení nelze využít jiné dostupné síly a prostředky.

Z centrální úrovně MV - GŘ HZS ČR lze vyžádat na nezbytně nutnou dobu materiální základnu humanitární pomoci.

Na krajské úrovni lze využít autobus pro evakuaci nebo poskytnutí nezbytné péče, s přepravní kapacitou 38 osob. Dalším prostředkem k zajištění ONP je kontejner nouzového přežití, který je majetkem Správy státních hmotných rezerv a HZS LK je jeho ochraňovatelem. Lze ho využít ke krátkodobému rychlému poskytnutí účinné a neodkladné pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí do doby, než je nouzové přežití zabezpečeno dalšími odpovědnými orgány státní správy a územní samosprávy nebo jako zázemí pro štáb velitele zásahu nebo zasahujících složek IZS. Kapacita KNP je 50 osob. KNP je umístěn na stanici Liberec.

Na územní úrovni má HZS LK připraveny Soupravy materiálu nouzového přežití k okamžitému použití. Jedná se o soupravy obsahující základní ošacení a přikrývky pro dvacet dospělých osob a částečně i oblečení pro děti. Použití SOP se předpokládá zpravidla po vyhlášení prvního nebo druhého stupně poplachu, pro některé typy MU (např. hromadné dopravní nehody, havárie v železniční nebo letecké dopravě atp.). SOP jsou umístěny na jednotlivých stanicích HZS LK, v počtu devíti souprav. Pro stejnou skupinu mimořádných událostí, kdy se zpravidla vyhláší druhý a vyšší stupeň poplachu, jsou dále na územní úrovni před připraveny Soupravy materiálu nouzového přežití k následnému použití. Soupravy obsahují základní ošacení pro padesát osob a dále materiál, kterým lze zajistit osobám přístřeší, střídavě spánek a stravu, včetně materiálu pro základní hygienu. SNP jsou umístěny u ÚO HZS LK. (SNP pro ÚO Jablonec nad Nisou, je umístěn spolu se SNP pro Liberec ve skladu HZS LK Machnín.) Pro další potřeby HZS LK dále nakládá výstrojním materiálem pro cca 200 dospělých osob a částečným vybavením pro děti.

Jedním z úkolů HZS LK je koordinace poskytování humanitární pomoci. Pro účelné zajištění této oblasti je pro zvládání zejména krizových situací využívána koordinační a komunikační platforma PANEL Libereckého kraje. Členy platformy jsou HZS LK, Krajský úřad Libereckého kraje, obce s rozšířenou působností Libereckého kraje a neziskové organizace, které se z hlediska historických zkušeností podílely na zvládání krizových situací v Libereckém kraji.

Ukrytí a individuální ochrana

Vedení evidence stálých úkrytů je zajištěno na jednotlivých územních odborech a centrálně pak na oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení na krajském ředitelství HZS LK. Zde je zajišťována i aktualizace dat a případné vyřazování stálých úkrytů z centrální evidence. Data jsou 2x ročně zasílána za celý kraj na MV – GŘ HZS ČR.

V případě vyřazování stálých úkrytů z centrální evidence je obcím vždy doporučeno, aby tyto prostory byly nadále vedeny jako improvizované úkryty. v roce 2018 bylo vyřazeno 6 stálých úkrytů, 2 v Liberci (celkem o kapacitě 650 osob) a 4 v Semilech (celkem o kapacitě 300 osob). Na území Libereckého kraje je k 31. 12. 2018 evidováno celkem 9 stálých úkrytů o celkové kapacitě 1 690 osob.

Plány ukrytí obyvatelstva mají zpracované jen některé obce. Ukrytí obyvatelstva v improvizovaných úkrytech většina obcí neřeší a v případě nutnosti (vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu) by bylo nutné vypracovat nové plány ukrytí nebo by ukrytí bylo nahrazeno evakuací.

Pro ukrytí při vzniku mimořádné události je v mírové době obyvatelstvu doporučováno využití přirozených ochranných vlastností budov.

HZS LK zajistil ve spolupráci s obcemi s rozšířenou působností cyklický sběr dat pro zjištění počtu osob zabezpečovaných péčí státu prostředky individuální ochrany, a to k 31. 12. 2018. Sběr dat se provádí v souladu s vyhláškou MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Data byla v termínu předána na MV – GŘ HZS ČR.

Zjišťování a vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace

Pro monitoring radiace jsou na stanicích HZS LK nainstalovány soupravy hlásičů úrovně radiace řady DC-4D-82. Vzhledem ke stáří a vysoké poruchovosti jsou tyto přístroje ve spolupráci se Skladovacím a opravárenským zařízením Olomouc (dále jen „SOZ Olomouc“) postupně vyřazovány. Stanice HZS LK jsou dále vybaveny chemickými průkazníky CHP-71 a radiometry DC-3E-98, u kterých byly provedeny v roce 2018 dle plánu SOZ Olomouc plánované revize, opravy a kalibrace.

4.4.2. Příprava jednotek SDH obcí v oblasti ochrany obyvatelstva

Příprava jednotek SDH obcí v oblasti ochrany obyvatelstva probíhá v souladu s plánem odborné a pravidelné odborné přípravy. Po organizační stránce je zajišťována příslušníky oddělení IZS a služeb v součinnosti s příslušníky oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení, kteří jsou garanty přednášených témat v oblastech ochrany obyvatelstva.

V říjnu 2018 proběhla na stanici Liberec a následně stanici Jablonec nad Nisou jednodenní taktická cvičení JPO předurčených pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Námětem cvičení bylo “Zabezpečení nouzového přežití osob prostřednictvím nácviku rozvinutí, obsluhy a složení KNP HZS LK “. Cvičení se zúčastnily všechny JPO dislokované na území okresu Liberec a Jablonec nad Nisou.

V Libereckém kraji jsou předurčeny pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva vybrané JPO.

JPO předurčené k plnění úkolů ochrany obyvatelstva

Název JPO, dislokace	Zřizovatel
JPO dislokované na území okresu Česká Lípa	
JSDHO Česká Lípa - Dobranov	Město Česká Lípa
JSDHO Volfartice	Obec Volfartice
JSDHO Nový Bor	Nový Bor
JSDHO Svojkov	Obec Svojkov
JPO dislokované na území okresu Jablonec nad Nisou	
JSDHO Desná – Desná II. (2. družstvo)	Obec Desná
JSDHO Železný Brod - Těpeře	Obec Železný Brod
JSDHO Vlastiboř	Obec Vlastiboř
JSDHO Pěnčín - Bratříkov	Obec Pěnčín
JSDHO Rádlo	Obec Rádlo
JPO dislokované na území okresu Liberec	
JSDHO Dětřichov	Obec Dětřichov
JSDHO Kunratice	Obec Kunratice
JSDHO Liberec - Karlínky	Statutární město Liberec
JSDHO Světlá pod Ještědem	Obec Světlá pod Ještědem
JPO dislokované na území okresu Semily	
JSDHO Čistá u Horek	Obec Čistá u Horek
JSDHO Háje nad Jizerou – Dolní Sytová	Obec Háje nad Jizerou
JSDHO Ktová	Obec Ktová
JSDHO Tatobity	Obec Tatobity

4.4.3. Zařízení civilní ochrany

Na území celého Libereckého kraje máme zřízeno 44 zařízení CO. Tato nejsou v kraji rozmístěna rovnoměrně, ale ve větším počtu se nacházejí v Liberci, Jablonci nad Nisou a České Lípě. Celkem je uzavřeno pět Dohod o plánované pomoci na vyžádání.

Počty zařízení CO na území ORP

Název ORP	Typ CO	Počet
Česká Lípa	zajištění evakuace	5
	zajištění nouzového přežití a organiz. humanitární pomoci	5
Jablonec nad Nisou	zajištění evakuace	9
	zajištění nouzového přežití a organiz. humanitární pomoci	4
	zjišťování a označování nebezpečných oblastí	1
Jilemnice	zjišťování a označování nebezpečných oblastí	1

Liberec	zajištění evakuace	8
	zajištění nouzového přežití a organiz. humanitární pomoci	8
Nový Bor	provádění prací spojených s vyprošťováním osob a odstraňování následků MU	1
Tanvald	zajištění evakuace	1
	zajištění nouzového přežití a organiz. humanitární pomoci	1
Celkem		44

4.4.4. Stanoviska vydaná za ochranu obyvatelstva

V roce 2018 vydal HZS LK za ochranu obyvatelstva v oblasti územního plánování a v rámci územního a stavebního řízení celkem 174 stanovisek, z toho 2 stanoviska s podmínkou.

4.5. HAVARIJNÍ A KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

4.5.1. Stav zpracování (aktualizace) havarijního a krizového plánu kraje, vnějších havarijních plánů

V roce 2018 proběhlo zpracování havarijních karet pro určené rizikové subjekty dle SIAŘ GR HZS ČR č. 35/2017 a tyto byly vloženy do havarijního plánu LK.

V roce 2018 byly ve spolupráci s pracovištěm krizového řízení KÚ LK zaktualizovány veškeré formuláře v krizovém plánu LK a proběhla kompletní aktualizace Pandemického plánu LK. Dále byla prováděna průběžná aktualizace, převážně spojení na krizové štáby ORP a spojení na krizový štáb kraje.

Aktuální verze havarijního plánu LK je umístěna na serveru HZS LK. Přístup k této verzi mají vybraní příslušníci nebo zaměstnanci HZS LK. Editační práva mají příslušníci oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení, ostatní mohou pouze nahlížet. Nejčastější podněty k aktualizacím jednotlivých údajů přicházejí hlavně od uživatelů havarijního plánu LK, tedy od KOPIS HZS LK a pracovníků ORP. Pro složky IZS, pracoviště krizového řízení ORP, Krajský úřad LK a další subjekty podílející se na havarijním a krizovém plánování je pravidelně každý měsíc umístěna aktuální verze havarijního plánu LK na webové stránky HZS LK, kde si tuto verzi po zadání hesla mohou stáhnout. v případě zásadních změn je aktualizace na webu provedena bezodkladně a všechny složky jsou následně informovány e-mailovou poštou.

Subjekty, které spadají podle působnosti zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií do skupiny B, mají zpracovány vnější havarijní plány. Počátkem roku 2018 začal HZS LK ve spolupráci s dalšími subjekty zpracovávat Vnější havarijní plán objektu DIAMO, s.p., který schválen v průběhu roku 2019. Pro další subjekt ze skupiny B, STV Group, a. s., Hajniště, bude zahájeno zpracování vnějšího havarijního plánu, až bude Krajským úřadem stanovena nová zóna havarijního plánování.

4.5.2. Spolupráce s krajským úřadem, ORP, obcemi a ost. správními úřady

Spolupráce s Krajským úřadem LK a obcemi s rozšířenou působností byla zaměřena v roce 2018 zejména na aktualizaci krizového a havarijního plánu v souvislosti s proběhlými změnami po podzimních komunálních volbách.

Ve spolupráci s pracovníky krizového řízení Krajského úřadu LK a pracovníky krizového řízení na obcích s rozšířenou působností byly na základě § 33 zákona č. 240/2000 Sb., (krizový zákon) provedeny kontroly u 3 obcí s rozšířenou působností a 44 obcí. Kontroly jsou zaměřeny na připravenost starostů obcí a obecních úřadů k řešení mimořádných událostí a plnění úkolů stanovených krizovým zákonem. Starostové obcí a obecní úřady obcí plní úkoly stanovené tímto zákonem, oproti roku 2017 došlo u kontrolovaných subjektů k výraznému zlepšení v přístupu starostů k této problematice. Přesto je nutné neustále dbát na pravidelnost provádění cvičení krizových orgánů a aktualizaci dat v příslušné dokumentaci.

Sběr informací (informační systém ARGIS)

V roce 2018 byla provedena aktualizace dodavatelů nezbytných dodávek zejména z roku 2016. Přednostně byli aktualizováni také dodavatelé nezbytných dodávek, u nichž došlo ke změnám například sortimentu, adresy a spojení. Celkem bylo aktualizováno v Libereckém kraji 629 dodavatelů nezbytných dodávek a zrušeno 22 subjektů zejména z důvodu jejich zániku.

Krizové situace

V roce 2018 nebyl pro území Libereckého kraje či jeho část vyhlášen žádný z krizových stavů.